

Ислом Нури

Абу Саъд ибн Абдуллоҳ розияллоҳу анҳумадан ривоят қилинади: «Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам айтдилар: «Васият қилмоқчи бўлган бирон нарса бор мусулмон кишига олдида васияти ёзилмаган ҳолда икки кечани ўтказиши дуруст эмас» (Муттафақун алайҳ).

Абдуллоҳ ибн Умар розияллоҳу анҳумадан ривоят қилинади: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам айтдилар: «Васият қилмоқчи бўлган бирон нарса бор мусулмон кишига олдида васияти ёзилмаган ҳолда икки кечани ўтказиши дуруст эмас» (Муттафақун алайҳ).

Абу Саъд ибн Абдуллоҳ розияллоҳу анҳумадан ривоят қилинади: Мен: «Ё Расулуллоҳ, мен бадавлат одамман, меросхўрим фақат биргина қизим бўлади, молимнинг учдан иккисини садақа қилиб юборсам бўладими?» деб сўрадим. «Йўқ», дедилар. «Ярмини садақа қилсам-чи?», дедим. «Йўқ», дедилар. «Учдан бирини қилсам-чи?», дедим. «Учдан бирини (қилсангиз бўлади), учдан бири ҳам аслида кўп. Ворисларингизни бой-бадавлат ҳолда қолдиришингиз уларни камбағал, одамлардан тиланиб юрадиган ҳолда қолдиришингиздан яхшироқдир», дедилар (Муттафақун алайҳ).

Саъд ибн Аби Ваққос розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: Мен: «Ё Расулуллоҳ, мен бадавлат одамман, меросхўрим фақат биргина қизим бўлади, молимнинг учдан иккисини садақа қилиб юборсам бўладими?» деб сўрадим. «Йўқ», дедилар. «Ярмини садақа қилсам-чи?», дедим. «Йўқ», дедилар. «Учдан бирини қилсам-чи?», дедим. «Учдан бирини (қилсангиз бўлади), учдан бири ҳам аслида кўп. Ворисларингизни бой-бадавлат ҳолда қолдиришингиз уларни камбағал, одамлардан тиланиб юрадиган ҳолда қолдиришингиздан яхшироқдир», дедилар (Муттафақун алайҳ).

Абу Саъд ибн Абдуллоҳ розияллоҳу анҳумадан ривоят қилинади: Мен: «Ё Расулуллоҳ, мен бадавлат одамман, меросхўрим фақат биргина қизим бўлади, молимнинг учдан иккисини садақа қилиб юборсам бўладими?» деб сўрадим. «Йўқ», дедилар. «Ярмини садақа қилсам-чи?», дедим. «Йўқ», дедилар. «Учдан бирини қилсам-чи?», дедим. «Учдан бирини (қилсангиз бўлади), учдан бири ҳам аслида кўп. Ворисларингизни бой-бадавлат ҳолда қолдиришингиз уларни камбағал, одамлардан тиланиб юрадиган ҳолда қолдиришингиздан яхшироқдир», дедилар (Муттафақун алайҳ).

Ислом Нури

«...»
«...»
«...»

Абу Умома Боҳилий розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг шундай деганларини эшитганман: «Аллоҳ таоло ҳар бир ҳақ эгасига ўз ҳаққини бериб қўйди, меросхўрга васият қилиш мумкин эмас» (Абу Довуд ва Термизий ривоятлари).

«...»
«...»
«...»
«...»
«...»

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади: Бир киши Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламдан: «Онам тўсатдан вафот этди, васият қилолмади. Агар гапирганда садақага буюрган бўлар эди, деб ўйлайман. Мен агар унинг номидан садақа қилсам, унга ажр бўладими?», деб сўраган эди: «Ҳа», дедилар.

Шарҳ:

Инсоннинг зиммасида гоҳо бошқаларнинг ҳақлари бўлади, ўлим қачон бостириб келишини ҳеч ким билмайди. Шунинг учун Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам васият битиб қўйишга буюрганлар ва васият борасида мусулмон киши билиши зарур бўлган нарсаларни баён қилиб қўйганлар.

Бугунги дарсдан олинadиган фойдалар:

1. Васият қиладиган нарсаси бор бўлган кишига (фалончида унча ҳаққим бор, фалончининг менда бунча ҳаққи бор деб) васият ёзиб қўйиш, бу хусусда бепарво бўлмаслик буюрилган.
2. Киши вафотидан олдин молининг учдан бири миқдорини меросхўр бўлмаган одамга васият қилишга ҳақли.
3. Меросхўрлардан бирортасининг ҳаққини зиёда қилиш мақсадида молни унга хослаб васият қилиш мумкин эмас.
4. Маййит номидан, гарчи ўзи васият қилмаган бўлса ҳам, садақа қилиш жоиз.